

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น
ชื่อนักศึกษา	ว่าที่ร้อยตรีหญิง เพ็ญผกา กาญจนภาส
รหัสประจำตัว	54B74650116
ปริญญา	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ฤทัย คลังพล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) เพื่อการพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ 4) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นวิจัยประเภทการวิจัยและการพัฒนาโดยใช้แนวทางการวิจัยผสมผสานระหว่างวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็น การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 376 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.99 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมแบบ PNI ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาวิเคราะห์เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ศึกษา ตำรา เอกสารที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 โรงเรียน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การยกทรงโดยใช้ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 และ 2 มาสังเคราะห์ร่วมกัน และหลังจากนั้นตรวจสอบร่างรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 359 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า โดยภาพรวมสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.38$, S.D.=0.70) และสภาพที่ควรจะเป็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.14$, S.D.=0.55) และ พบว่าการจัดเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนา คือ การมีส่วนร่วมประเมินผล การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมคิด การมีส่วนร่วมดำเนินการ และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ แรงจูงใจ บรรยากาศองค์กร ภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม โดย สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการตามหลักการกระบวนการบริหาร 4 องค์ประกอบ ดังนี้คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย 1.1) ชื่อรูปแบบ 1.2) หลักการและเหตุผล 1.3) วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 ส่วนตัวแบบ ประกอบด้วย 2.1) กระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมคิด 3) การมีส่วนร่วมดำเนินการ 4) การมีส่วนร่วมประเมินผล และ 5) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ 2.2) กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การนำ และ 4) การควบคุม ส่วนที่ 3 การดำเนินการ เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 3.1) แรงจูงใจ 3.2) บรรยากาศองค์กร 3.3) ภาวะผู้นำ 3.4) การติดต่อสื่อสาร และ 3.5) การทำงานเป็นทีม

4. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในภาพรวม มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.00$, S.D.=0.59) และมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.23$, S.D.=0.55)

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Thesis Title Development of Participation Model in Educational Administration of the Basic Education Commission under Local Government Organization

Student Acting Second Lieutenant Penpaga Karnganophas

Student ID 54B74650116

Degree Doctor of Education

Field of Study Educational Administration

Thesis Advisor Assistant Professor Dr.Chanchai Wongsirasawat

Thesis Co-Advisor Assistant Professor Dr.Kanreutai Klangphahol

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study needs assessment in educational administration of the Basic Education Commission under Local Government Organization, 2) study and analyze the conditions affecting the participation of the Basic Education Commission under Local Government Organization, 3) develop a participation model in educational administration of the Basic Education Commission under Local Government Organization and 4) evaluate the feasibility and appropriateness of a participation model in educational administration of the Basic Education Commission under Local Government Organization. The study was research and development using mixed methods of quantitative and qualitative methods. The research methodology was included 4 steps. Step 1; study needs assessment in educational administration of the Basic Education Commission under Local Government Organization. The samples were 376 school committee of the Basic Education Commission under Local Government Organization derived from Multi-Stage Random Sampling. The tools used in the study was a five-rating scale questionnaire with the reliability at 0.99. The data were analyzed by mean and standard deviation. Analysis needs assessment of school committee's participation of the Basic Education Commission under Local Government Organization was used and ranked with PNI. Step 2; study and analyze the conditions affecting the participation of the Basic Education Commission under Local Government Organization using text books and documents analysis. The interview was used with school committees from 3 schools selected by Purposive Sampling. The tools used in this study was semi-structured interview and data were analyzed by content analysis. Step 3; develop a participation model in education administration of the Basic Education Commission under Local Government Organization by drafting model format using the synthesis of the study results from step 1 and step 2. The drafted model was examined by 9 experts selected by

Purposive Sampling. The data were analyzed by using content analysis. Step 4; Evaluate the feasibility and appropriateness of a participation model in education administration of the Basic Education Commission under Local Government Organization. The sample used in this study were 359 school committee from the Basic Education Commission under Local Government Organization derived from Multi - stage Random Sampling. The tool was a five-rating scale questionnaire. The data were analyzed by mean and standard deviation .

The research findings were as follows:

1. The results of needs assessment in education administration of the Basic Education Commission under Local Government Organization in real situation were overall at a moderate level ($\bar{x}=3.38$, S.D.=0.70) and the expected situation were overall at a high level ($\bar{x}=4.14$, S.D.=0.55). The results of priority data in development were evaluation participation, decision making participation, thinking participation, process participation, and benefit, respectively.

2. The results of the analysis of conditions affecting the participation of the Basic Education Commission under Local Government Organization showed that there were five elements, including motivation, working climate, leadership, communication and team work. The schools must be administrated by using four components: planning, organizing, leading and controlling.

3. The participation model in educational administration of the Basic Education Commission under Local Government Organization comprised three main sections; Section 1. Introduction, including 1.1) The name of model, 1.2) principle rationale, 1.3) objectives, section 2. The format of model, including, 2.1) participation process with five elements. 1) decision making participation, 2) thinking participation, 3) process participation, 4) evaluation participation, and 5) benefit participation. 2.2) administrative process with four elements. 1) planning, 2) organizing, 3) leading and 4) controlling. Section 3. The conditions affecting participation, comprising five elements. 3.1) motivation, 3.2) working climate, 3.3) leadership, 3.4) communication and 3.5) team work.

4. The feasibility of the participation model in education administration of the Basic Education Commission under Local Government Organization was overall at a high level ($\bar{x}=4.00$, S.D.=0.59) and the appropriateness were overall at a high level ($\bar{x}=4.23$, S.D.=0.55).

Keywords: Development of Model, Educational Administration, The Basic Education Commission under Local Government Organization